

# Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.

IČ: 68081758

Sídlo: Královopolská 147, 612 00 Brno

## Výroční zpráva o činnosti a hospodaření za rok 2013



Stěžejní součástí oslav výročí příchodu Cyrila a Metoděje na Moravu byla mezinárodní vědecká konference Cyrilometodějská misie a Evropa – 1150 let od příchodu soluňských bratří na Velkou Moravu (Velehrad, Mikulčice, 13. – 17. 5. 2013), pod záštitou předsedy vlády České republiky a dalších významných osobností a institucí pořádaná Archeologickým ústavem AV ČR, Brno, v. v. i. Přes čtyřicet referátů, přednesených odborníky z mnoha evropských zemí, se dotklo celého komplexu témat, spojených s touto zásadní dějinnou událostí.

Dozorčí radou pracoviště projednána dne: 30. 5. 2014

Radou pracoviště schválena dne: 26. 6. 2014

V Brně dne 26. 6. 2014

## I. Informace o složení orgánů veřejné výzkumné instituce a o jejich činnosti či o jejich změnách

### a) Výchozí složení orgánů pracoviště

**Ředitel pracoviště: doc. PhDr. Pavel Kouřil, CSc.**

jmenován s účinností od: 1. 6. 2012

**Rada pracoviště** zvolena dne 12. 12. 2011 ve složení:

předseda:

**doc. PhDr. Pavel Kouřil, CSc. (Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.)**

místopředseda:

PhDr. Lumír Poláček, CSc. (Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.)

členové:

doc. PhDr. Luděk Galuška, CSc. (Moravské zemské muzeum Brno)

doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc. (Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i.)

Ing. Petr Škrdla, Ph.D. (Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.)

**Dozorčí rada** jmenována dne 3. 4. 2012 ve složení:

předseda:

**doc. PhDr. Radomír Vlček, CSc. (Historický ústav AV ČR, v. v. i.)**

místopředseda:

prof. PhDr. Jiří Svoboda, DrSc. (Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.)

členové:

prof. PhDr. Zdeněk Měřínský, CSc. (Filosofická fakulta Masarykovy university)

prof. PhDr. Alexander Ruttkay, DrSc. (Archeologický ústav SAV, Nitra)

prof. PhDr. Petr Sommer, DSc. (Centrum medievistických studií, Praha)

### b) Změny ve složení orgánů:

V roce 2013 nedošlo k žádným změnám ve složení orgánů pracoviště.

### **c) Informace o činnosti orgánů:**

#### **Ředitel:**

Z hlavních aktivit v řízení pracoviště je třeba jmenovat zvláště zabezpečení, organizační zajištění a přípravu nových prostorových a materiálních kapacit ústředního pracoviště ústavu v Brně a výzkumné základny v Mikulčicích (pokračování rekonstrukce budovy č. p. 363/19 na ul. Čechyňská v Brně, dokončení výstavby a vybavování nového areálu výzkumné základny v lokalitě Mikulčice – Trapíkov). Zabezpečení a organizační záštita přípravy vědecko-naučného a popularizačního projektu „Archeologický park Pavlov“. Řízení výzkumných prací v rámci druhého roku řešení programu výzkumné činnosti ústavu na léta 2012–2017, koordinace multilaterálních mezinárodních vědeckých projektů, příprava vědecko-společenských prezentačních akcí, zejména v souvislosti s výročím moravské Cyrilometodějské misie. Personální obměna a doplnění vědeckých i technických středisek na pracovišti.

#### **Rada pracoviště:**

Rada Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i., se sešla na dvou řádných zasedáních ve dnech 21. 3. a 19. 9. 2013. Pozornost byla opakovaně věnována aktuálnímu stavu stavebních prací na investičních akcích ústavu (výzkumná základna v Mikulčicích, rekonstrukce budovy Brno – Čechyňská 19, archeologický park Pavlov); projednáno bylo rovněž zajištění jejich příštího vybavení a sledována opatření na zajištění provozu nových pracovišť.

Prostřednictvím hlasování per rollam byla projednána a schválena Výroční zpráva Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i., za rok 2012. Projednán a schválen byl hospodářský výsledek Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i., přičemž se členové rady seznámili rovněž s příslušnou účetní uzávěrkou, Zprávou nezávislého auditora o ověření účetní uzávěrky k 31. 12. 2012 a také s dopisem auditora. Dále byl vysloven souhlas s převedením nerozděleného zisku do rezervního fondu. Schválen byl rovněž návrh rozpočtu na rok 2014.

Členové rady posuzovali v rámci jednání a následně ve dvou hlasováních per rollam návrhy grantových projektů pracovníků a výzkumných týmů ústavu pro Grantovou agenturu ČR (projekty s očekávaným začátkem plnění 1. ledna 2014). Rada vyslovila souhlas s podáním 6 projektů standardních, 1 mezinárodního a 1 projektu excelence.

#### **Dozorčí rada:**

Jednala na dvou zasedáních (13. a 14.) ve dnech 5. 6. a 4. 12. 2013, další aktuální záležitosti projednány operativně per rollam (hlasování č. 19–21, realizovaná k 3. 4., 9. 4. a 29. 5. 2013). Jednotlivá stanoviska:

Usnesení k udělení předchozího písemného souhlasu dle ustanovení § 19, odst. 1, písmeno b) zák. č. 341/2005 Sb., v platném znění:

- k uzavření smlouvy o nájmu pozemku parc. č. 5655/1 v k. ú. Pavlov mezi ústavem

jako pronajímatelem, a Regionálním muzeem v Mikulově, p. o., jako nájemcem, za účelem realizace projektu „Archeologický park Pavlov“;

- k záměru ústavu bezúplatně předat objekt vodárny a vodního vrtu v Mikulčicích do majetku Masarykova musea v Hodoníně a bezúplatně vyměnit pozemek p. č. 2120 pod vodárnou v Mikulčicích o rozloze 820 m<sup>2</sup> s Masarykovým museem v Hodoníně za jiný pozemek stejné rozlohy v jádrovém území Slovanského hradiště v Mikulčicích;

- k záměru založit spolu s dalšími právníckými osobami obecně prospěšnou společnost „MUŠOV – Brána do římské říše“ jako neziskovou organizací, založenou za účelem efektivní a koordinované realizace společného obecně prospěšného záměru prezentace archeologického kulturního dědictví na katastrálním území obce Pasohlávky a v jeho okolí, a vložit do této společnosti jako zakladatel peněžitý vklad 10.000,- Kč;

- k záměru ústavu uzavřít smlouvu na koupi pozemků p. č. 2093/1, 2103/128, 2108/36, 2144/222, 2144/224, vše zapsáno na LV 362, vedeném Katastrálním úřadem pro Jihomoravský kraj, Katastrální pracoviště Hodonín, obec Mikulčice, katastrální území Mikulčice; stejně jako lesního porostu na pozemcích p. č. 2093/1 a p. č. 2108/36 v k. ú. Mikulčice, jejichž vlastnictví je nutné pro zajištění provozu výzkumné základny ústavu Mikulčice – Trapíkov;

- k záměru ústavu uzavřít na akci „Rekonstrukce objektu Čechyňská 19“ na rok 2013 Smlouvu o dílo s a. s. Moravostav Brno, vybranou jako zhotovitel na základě vyhlášeného výběrového řízení (práce na celé čelní budově, vybudování výtahu, přednáškového sálu a kompletní rekonstrukce topení včetně přeložení kotelny);

- k záměru ústavu požádat na rok 2014 v rámci stavebních investic Akademie věd ČR („Záměr realizovat stavební akci velkého rozsahu – Žádost o dotaci na stavební akci velkého rozsahu“) o finanční příspěvek pro pokrytí plánovaných nákladů na rekonstrukci budovy v lokalitě Brno – Čechyňská 19 (plánována rekonstrukce obou bočních budov, včetně vjezdu a fasády celého objektu, spolu s výměnou oken, komplexní interiérové vybavení ad.).

Dozorčí rada dále:

- projednala a vyjádřila se k návrhu Výroční zprávy ústavu za rok 2012;

- projednala a schválila příslušná stanoviska Rady, zapracovaná do textu Výroční zprávy pracoviště za rok 2012 dle § 19, odst. 1 b) a i) a dále odst. 3 zákona č. 341/2005 Sb.;

- projednala a vyjádřila se k hospodářskému výsledku ústavu za rok 2012 a k jeho rozdělení, včetně příslušné účetní závěrky a Zprávy nezávislého auditora o ověření účetní závěrky k 31. 12. 2012, spolu s příslušným dopisem auditora, a vzala na vědomí účetní závěrku i zprávu nezávislého auditora o ověření účetní závěrky k 31. 12. 2012, včetně příslušného znění uděleného výroku auditora;

- projednala a schválila konečnou podobu Zprávy o činnosti Rady za rok 2012 (i jako

podklad pro vyplacení odměn členům Rady);

- v intencích směrnice Akademické rady AV ČR č. 6/2007 projednala hodnocení manažerských schopností ředitele ústavu jako podklad pro vyplacení jeho roční odměny;

- projednala a vyjádřila se k návrhu rozpočtu pracoviště na rok 2013, vzala jej na vědomí a schválila stávající rozdělení jednotlivých položek rozpočtu;

- projednala výběr auditora účetní závěrky pracoviště pro rok 2013 a seznámila se s návrhem příslušné smlouvy se společností BETA Audit, spol. s r. o., výběr auditora na rok 2013 schválila;

- vzala na vědomí průběžné zprávy doc. dr. P. Kouřila a doc. dr. R. Vlčka o postupu rekonstrukce domu č. 363/19 na ul. Čechyňské v Brně a o průběhu prací na výstavbě výzkumné základny ústavu v Mikulčicích (lokality Trapíkov), stejně jako o aktuálním vývoji přípravy vědecko-edukativního projektu "Archeopark Pavlov".

## II. Informace o změnách zřizovací listiny:

V průběhu roku 2013 nedošlo k žádným změnám zřizovací listiny.

## III. Hodnocení hlavní činnosti:

V intencích "Programu výzkumné činnosti na léta 2012–2017" pokračoval základní výzkum vybraných zásadních problémů evropské či světové prehistorie a protohistorie. *Studium paleolitu a paleoetnologie* se koncentrovalo na poznání počátků mladého paleolitu ve střední Evropě, následných významných mladopaleolitických a mezolitických kulturních komplexů i na některé faktory evoluce rodu Homo. Zkoumána byla rovněž důležitá období nebo segmenty hmotné i duchovní kultury *mladšího pravěku* (štípané kamenné industrie mladého eneolitu střední Evropy, lužická kultura českého Slezska). Komplexní studium dějin severního Podunají v *době římské* řešilo problematiku římské vojenské expanze, domácích sídelních struktur a jejich přírodního zázemí, pro *dobu stěhování národů* šlo o témata kulturní a etnické výměny či raných politickomocenských útvarů. *Středověká archeologie* zaměřila svoji pozornost na stěžejní struktury raných mocenských center (opevnění, brány a mosty hradiště v Mikulčicích), kulturní i mocenskou expanzi mojmírovské Moravy na konci 9. století k severu či na genezi a vývoj parcelace vrcholně středověkých měst. Nezastupitelná byla při řešení všech uvedených témat interdisciplinární spolupráce a aplikace progresivních přírodovědných metod.

Z nejdůležitějších publikačních výstupů vědecké činnosti:

Svoboda, J. - Mikulík, J. - Novák, M. - Polanská, M. - Schenk, Z. - Wilczyński, J. – Wojtal, P.: Předmostí. Building an Authentic Museum. Brno: Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., Ústav antropologie Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity

2013. 77 s. Monografické vyhodnocení výzkumu, provedeného roku 2006 pro potřeby prezentace lokality v rámci terénní muzejní expozice. Odkryta byla jižní část známého sídliště starší doby kamenné v Předmostí u Přerova (stáří 27–25 tisíc let), s funkcí spíše odkladiště a prostoru specializovaných aktivit. Prozkoumána velká skládka většinou přepálených zvířecích kostí (dominoval mamut), nechyběly ale přímé doklady lidských aktivit (kamenné nástroje, úlomky červeného barviva).

Tejral, J.: Anonyme Herrscher des 5. Jahrhunderts nördlich der Donau und ihre Selbstdarstellung auf dem Weg ins Jenseits. Macht des Goldes, Gold der Macht. Herrschafts- und Jenseitsrepräsentation zwischen Antike und Frühmittelalter im mittleren Donauroaum. Weinstadt: Verlag Bernhard Albert Greiner, 2013 – (Hardt, M.; Heinrich-Tamáska, O.) s. 295-319; Tejral, J.: Cultural or ethnic changes? Continuity and discontinuity on the Middle Danube ca A.D. 500. The Pontic-Danubian Realm in the Period of the Great Migration. Paris – Beograd: Association des amis du Centre d'histoire et civilisation de Byzance Paris, Arheološki Institut Beograd, 2012 – (Ivanišević, V.; Kazanski, M.) s. 115-188. Dvě významné studie, publikované v prestižních sbornících, přibližují komplikované poměry a proměny, kterými prošla Morava a celé střední Podunají v době stěhování národů. Diskutovány jsou problémy, nakolik archeologické nálezy z tohoto období dokumentují kulturní změny, mocenskopolitické a etnické zvraty, ale i moc vládnoucích elit, prezentujících se prostřednictvím zlatých předmětů ve výbavě tehdejších hrobů.

Kouřil, J. – Tymonová, M.: Slovanský kostrový mohylník ve Stěbořicích. Brno: Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., 2013. 278 s. Kniha o raně středověkém mohylovém pohřebišti ve Stěbořicích u Opavy představuje vůbec první souhrnnou publikaci slovanského mohylníku v prostoru Moravy a českého Slezska. Způsob pohřbívání i nalezené milodary zemřelých jasně odráží kulturní a patrně i mocenskou expanzi, v druhé polovině 9. století z ústředních oblastí Velké Moravy pronikající dále na sever.

Poláček, L.: Mosty a říční archeologie v Mikulčicích (teze). Přehled výzkumů. Roč. 53, č. 2 (2012), s. 23-38; Hladík, M.: Severozápadná brána a opevnenie na predhradí hradiska Mikulčice – Valy. Přehled výzkumů. Roč. 53, č. 2 (2012), s. 39-67; Mazuch, M.: Prostor severovýchodní brány akropole raně středověkého mocenského centra Mikulčice – Valy. Přehled výzkumů. Roč. 53, č. 2 (2012), s. 69-95. Tři studie jsou věnovány výstavbě, utváření a vývoji pevnostního systému raně středověkého centra v Mikulčicích. L. Poláček resumuje výsledky dosavadních výzkumů mikulčických mostů, M. Mazuch kriticky analyzuje stávající představy o podobě severovýchodní brány akropole hradiště a M. Hladík vyhodnocuje severozápadní bránu předhradí.

Nývtová Fišáková, M.: Osteometrická a funkční analýza a evoluce autopodií u rodu *Homo*. Brno: Moravské zemské muzeum, 2013. 123 s. Publikace znovu upozorňuje na významnou úlohu rukou a nohou při postupné hominizaci rodu *Homo*. Výrazné změny ve stavbě kostí nohy dovolují sledovat přechod ke vzpřímenému pohybu, důležitým evolučním momentem se stalo uvolnění ruky, které hrálo významnou úlohu

při zpětných vazbách ruka-mozek, kde větší zručnost rukou podnítila rozvoj mozku.

Publikace vydané na pracovišti roku 2013:

- Kouřil, J. – Tymonová, M.: Slovanský kostrový mohylník ve Stěbořicích. Brno. 278 s. ISBN 978-80-86023-88-5

- Svoboda, J. - Mikulík, J. - Novák, M. - Polanská, M. - Schenk, Z. - Wilczyński, J. – Wojtal, P.: Předmostí. Building an Authentic Museum. Brno. 77 s. (vydáno spolu s Ústavem antropologie Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity) ISBN 978-80-86023-33-5 ISBN 978-80-210-6189-7

- Poláček, L. – Pelčák, P. – Kořínková, J. – Uřídilová, M.: Archeologická základna v Mikulčicích. Brno. 96 s. ISBN 978-80-86023-34-2

Vydané tituly - periodika

- Škrdla, P. (ed.): Přehled výzkumů, sv. 53-1, 2 (2011), 188 + 190 s. ISSN 1211-7250

- Měřínský, Z. – Kouřil, P. (edt.): Archaeologia historica, sv. 37/2013/1, 2, 772 s. ISSN 0231-5823

Další specifické informace o pracovišti

V roce 2013 ústav díky finančním prostředkům poskytnutým AV ČR významně pokročil v zajištění svého materiálního a prostorového zázemí. Pokračovala stavební rekonstrukce a adaptace budovy na ul. Čechyňská 19 v Brně pro potřeby brněnského ústředí ústavu a dalších brněnských pracovišť AV ČR. V objektu nové výzkumné základny v lokalitě Mikulčice – Trapíkov byl v průběhu roku 2013 zahájen standardní provoz (oficiální otevření základny proběhlo 10. 10. 2013), v následujících měsících bude dokončena instalace vybavení laboratoří. Přípravu prestižního vědecko-edukativního projektu „Archeologický park Pavlov“, seznamujícího nejširší veřejnost s výsledky dlouholetých výzkumů pracoviště na sídlištích lovců mamutů v Dolních Věstonicích a Pavlově, zkomplikovaly nepředpokládané, částečně autenticky dochované nálezové situace mladého paleolitu v místě projektované budovy archeoparku, které bude nutné před zahájením vlastní výstavby dozkoumat.

Uplatnění výsledků v praxi:

Mezinárodní vědecká konference „Cyrilometodějská misie a Evropa – 1150 let od příchodu soluňských bratří na Velkou Moravu“ (Velehrad, Mikulčice, 13.–17. 5. 2013) tvořila stěžejní součást oslav výročí příchodu svatých Cyrila a Metoděje na Moravu. Na velké pětidenní akci, pod záštitou předsedy vlády České republiky a dalších významných osobností a institucí pořádané Archeologickým ústavem AV ČR, Brno,

v. v. i., zaznělo přes čtyřicet referátů, přednesených odborníky z mnoha evropských zemí a dotýkajících se celého komplexu témat, spojených s touto zásadní dějinnou událostí. Na konferenci přednesli hlavní referáty rovněž pracovníci ARÚB (P. Kouřil: Archeologické doklady křesťanství v památkách hmotné kultury 9./10. století na Moravě; L. Poláček: Církevní organizace Velké Moravy a nové výzkumy sakrální architektury v Mikulčicích). Konference významným způsobem přispěla k budování historického, duchovního a kulturního povědomí, udržování a rozvíjení kulturních tradic a evropské a národní kulturní identity, vědeckému poznání počátků české státnosti a raných mocenskopolitických útvarů střední Evropy. Konference byla pořádána jako součást Programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní identity NAKI 2012-2015 (poskytovatel Ministerstvo kultury ČR, identifikační kód DF 12P01OVV010, partnerská organizace Moravské zemské muzeum Brno).

Nově vybudované výzkumné základně ústavu v Mikulčicích se věnuje aktuálně vydaná publikace (Poláček, L. – Pelcák, P. – Kořínková, J. – Uřídilová, M.: Archeologická základna v Mikulčicích. Brno: Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., 2013. 96 s.). Kniha prezentuje archeologickou základnu jako součást „genia loci“ lokality Mikulčice-Valy, představuje vývoj archeologického pracoviště od původní terénní expedice na „Valech“ po vědecké pracoviště mezinárodního dosahu na „Trapíkově“ v širších urbanisticko-architektonických souvislostech mikulčického památkového areálu, vše s bohatou obrazovou a fotografickou dokumentací. Publikace je příspěvkem k historii bádání v oboru archeologie, současně je uměnovědnou publikací moderní architektury a památkově orientovaného urbanismu. Rozšiřuje povědomí o kulturním a historickém významu mikulčického hradiště pro národní i evropské dějiny a potřebě jeho dalšího výzkumu. Byla vydána v rámci projektu MK ČR z dotačního programu Podpora pro památky UNESCO č. j. MK 54522/2013 OPP.

Velmi důležitou složku aktivit ústavu představovaly nadále záchranné výzkumy, prováděné na základě ustanovení § 22, odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči. Záchranné akce podstatně navyšují pramennou bázi na pracovišti zkoumaných témat, umožňují prakticky uplatňovat nové progresivní metody archeologické práce a přispívají k záchraně a ochraně archeologického kulturního dědictví.

V roce 2013 bylo uzavřeno nebo realizováno celkem 38 dohod o provedení záchranného archeologického výzkumu podle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči. Závažné poznatky přinesl kupř. rozsáhlý předstihový záchranný výzkum při přestavbě hlavní budovy mikulčického památníku Velké Moravy, probíhající v rámci dlouhodobého projektu budování „Archeoparku Mikulčice - Kopčany“, financovaného z EU v rámci ROP. Dosud byla prozkoumána více než třetina stavbou ohrožené plochy, práce probíhají nepřetržitě od června 2013. Výzkum odkrývá část intenzivně osídleného mikulčického opevněného předhradí s téměř metrovou vertikální stratigrafií unikátně dochovaných intencionálních souvrství s výraznými superpozicemi nadzemních domů. Akce je podstatným přínosem k záchraně národního archeologického kulturního dědictví, budoucí vyhodnocení výzkumem systematicky shromážděných poznatků, artefaktů a ekofaktů významně rozšíří znalosti o vývoji stěžejního raně středověkého mocenského centra moravských Mojžírovců. Výsledky výzkumu budou publikovány v rámci ediční řady „Studien zum Burgwall von Mikulčice“.



Rozsáhlý záchranný archeologický výzkum byl za aplikace moderních přírodovědných a dokumentačních metod proveden rovněž při příležitosti plánované výstavby komplexu rodinných domů v obci Jevišovka na jižní Moravě. Na objeveném polykulturním pravěkém a protohistorickém sídlišti byly dokumentovány reprezentativní nálezové celky germánské osady ze střední doby římské, zpracování výzkumu bude značným obohacením sídlištní archeologie doby římské, s publikací v podobě rozsáhlé studie v odborném periodiku (např. Památky archeologické).

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., se po celý rok 2013 nadále aktivně angažoval při připomínkování přípravy paragrafového znění nového zákona o ochraně památkového fondu, který by měl nahradit stávající zákon o státní památkové péči. Vedle činnosti v poradní komisi ministryně a poté i ministra kultury ČR ústav koordinoval zejména prostřednictvím regionálních archeologických komisí oborovou diskusi k dané problematice, připomínkoval jednotlivé fáze tvorby znění zákona a podílel se na přípravě příslušných výkladových materiálů a připomínek.

Pro orgány státní a místní správy a samosprávy, další instituce, podnikatelské subjekty i soukromníky bylo v roce 2013 na pracovišti vyhotoveno v písemné formě 1261 odborných expertíz a vyjádření, přijato bylo celkem 1068 ohlášení stavební činnosti na území s archeologickými nálezy ve smyslu zákona č. 20/1987 Sb., v platném znění, ústavem dále distribuovaných jednotlivým oprávněným archeologickým organizacím k realizaci záchranných archeologických výzkumů. K nejvýznamnějším zpracovaným expertízám lze řadit návrh na prohlášení odkrytých základů románské rotundy na ul. Vídeňská na Starém Brně za kulturní památku, postoupený Ministerstvu kultury ČR, zajišťující památkovou ochranu pozůstatků sakrální architektury 11. století, zachycených na podzim roku 2012 při záchranném archeologickém výzkumu o. p. s. Archaia Brno na parcele při ulici Vídeňské na Starém Brně. Tato významná památka počátků české státnosti, křesťanství a kultury tak bude zachována v autentické podobě a expozičně prezentována nejširší veřejnosti.

Spolupráce s vysokými školami a dalšími tuzemskými institucemi:

S vysokoškolskými pracovišti kooperuje ústav v celé řadě výzkumných projektů. Pokračovala kupř. spolupráce s Přírodovědeckou fakultou Masarykovy univerzity na projektu OPVK CZ1.07./2.3.00/20.0181 – „FITEAMP“ – Formování mezinárodního týmu pro výzkum evoluční antropologie moravských populací. Ústav je rovněž zapojen jako spoluřešitel do projektu GA ČR GAP504/13/08169S "Před neolitem" (spolu s Univerzitou Karlovou, Jihočeskou univerzitou a Západočeskou univerzitou), zabývajícího se vlivem klimatických změn v meziobdobí po poslední době ledové na dobové lidské populaci. V rámci řešení grantu „Mosty 9. století v Mikulčicích – říční archeologie a paleoekologie“ je pak nadále interdisciplinárně spolupracováno s Katedrou archeologie Univerzity Konstantína Filozofa v Nitře a s Ústavem geologických věd Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity.

Pracovníci ústavu participovali na přípravě studentů a na další vědecké výchově na univerzitách a vysokých školách České republiky v rámci programů historických věd, geologie a biologie na Masarykově univerzitě, Karlově univerzitě, Slezské univerzitě, Univerzitě Palackého, Západočeské univerzitě a Univerzitě Hradec Králové. V

jednotlivých bakalářských, magisterských a doktorských programech odpřednášelo 7 výzkumných pracovníků ústavu v letních semestrech 2012/2013 a zimních semestrech 2013/2014 celkem 996 hodin (459, resp. 537 hodin), a to v 39 semestrálních cyklech přednášek, seminářů či cvičení. Šest zaměstnanců ústavu se podílelo na práci universitních pracovišť vedlejšími úvazky. V roce 2013 v doktorandském studiu pokračovali 4 pracovníci ústavu, 1 z nich studium absolutoriem úspěšně ukončil. Dalších 5 pracovníků ústavu bylo naopak školiteli 17 doktorandů zejména z jiných institucí.

Ústav byl zúčastněn rovněž na vzdělávání středoškolské mládeže, jak přednáškami (celkem 48 hodin), tak organizováním a hodnocením soutěží středoškolské odborné činnosti. Uskutečněna byla kupř. dvoudenní exkurze po nejznámějších nalezištích paleolitických lovců mamutů pod Pavlovskými vrchy pro studenty Gymnasia Brno-Řečkovice (11. a 12. 6. 2013), pro gymnasia v Břeclavi, Hodoníně, Hustopečích a Mikulově pak byl v „Dnech otevřených dveří“ 21.-22. 6. 2013 v rámci Jarního týdne vědy a techniky na detašovaných pracovištích ústavu v Dolních Dunajovicích a Mikulčicích organizován cyklus přednášek, praktických ukázek vědeckých činností a znalostní soutěže.

Zmínit lze dále spoluúčast ústavu na pořádání pracovního semináře pro archeology-památkáře, archeology-muzejníky a studenty archeologie a muzeologie „Za raně středověkou archeologií na jižní Moravu“ (pořadatelem Krajský úřad Jihomoravského kraje v rámci projektu Porta culturae, reg. č. M00184). Dvoudenní pracovní setkání umožnilo účastníkům navštívit základnu ústavu v Mikulčicích a poznat archeologickou práci na pracovišti specializujícím se na výzkumy v oblasti raně středověkých dějin.

Vzdělávání veřejnosti byly věnovány četné přednášky jak v zahraničí (přednáška The structure of Palaeolithic art in Central and Eastern Europe, v British Museum, London, přednesená prof. dr. J. Svobodou 23. 2. 2013), tak v domácích institucích (např. v České televizi a rozhlasu, České křesťanské akademii, MěÚ Kyjov, knihovně ve Vyškově, klubu Art v Opavě aj.). Populárně naučný seriál v Břeclavském deníku „Archeologie Břeclavska“ prezentoval tematiku osídlení regionu v době stěhování národů a v časném středověku).

Popularizační a propagační činnost:

- „To nejlepší z archeologie. 100 let objevů a výzkumů na Uherskohradištsku“. Spolupráce na velké výstavě ke stému výročí založení Slováckého muzea v Uherském Hradišti, mapující dějiny archeologického bádání v regionu jihovýchodní Moravy na základě poznatků a exponátů z celé řady významných vědeckých a muzejních institucí České republiky (M. Nývltová Fišáková, P. Škrdla). Slovácké muzeum, Uherské Hradiště, 21. 11. 2013 - 2. 3. 2014.

- Dny otevřených dveří na výzkumné základně Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i., v Dolních Dunajovicích v rámci Jarního týdne vědy a techniky, uspořádaného detašovaným pracovištěm ústavu v Dolních Dunajovicích. Komentované prohlídky základny a jednotlivých pracovišť, tematické výklady a přednášky, prezentace výzkumných a dokumentačních postupů a metod, ukázky archeologických nálezů, experimentální ukázky, zhotovování replik apod. (B. Komoróczy, M. Vlach, M. Lukáš). Dolní Dunajovice, 21.-22. 6. 2013.

- Prezentace nové výzkumné základny Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i., v Mikulčicích: slavnostní otevření 10. 10. 2013 (hosté a média), setkání pamětníků a příznivců archeologického pracoviště 23. 10. 2013, den otevřených dveří pro veřejnost v nové základně 2. 11. 2013, výklad o archeologické práci v depozitářích, provázení po objektu etc. (L. Poláček, M. Mazuch, M. Hladík a kolektiv pracovníků základny).

- Luxusní zbraně (pazourkové dýky) na konci doby kamenné na území bývalého Československa: přednáška pro veřejnost jako součást podzimního Týdne vědy a techniky 2013 (L. Šebela). Brno, Literární kavárna v rámci prodejny nakladatelství Academia, 4. 11. 2013.

- Z dějin výzkumů v Mikulčicích. Komentovaná prezentace archivních filmových dokumentů z historie výzkumu v Mikulčicích (B. Kavánová). Památník Slovanské hradiště v Mikulčicích, 6. 7. 2013.

Mezinárodní vědecká spolupráce pracoviště:

Má své nezastupitelné místo při řešení veškerých stěžejních výzkumných směrů na ústavě. Výběrově je možné uvést zapojení Ústavu evoluční antropologie Max-Planck-Gesellschaft v Lipsku, Univerzity v Tübingen a Univerzity v Poznani do projektu OPVK CZ1.07./2.3.00/20.0181 – „FITEAMP“ – Formování mezinárodního týmu pro výzkum evoluční antropologie moravských populací, kde probíhají paleogenetické analýzy antropologického materiálu z Dolních Věstonic. Z dalších je to např. aktivní účast na plnění cílů bilaterálního projektu ústavu a Rakouského archeologického institutu ve Vídni „Krátkodobé tábory římské armády na Moravě a v Dolním Rakousku: multidisciplinární výzkum – standardní metodika – nová historická interpretace“, se soustavnou cílenou prospekci pomocí detektoru kovů na dolnorakouských lokalitách.

Mezinárodní projekty, řešené v rámci mezinárodních vědeckých programů:

- Moravia Magna – Velká Morava: Velkomoravská pohřebiště. Koordinátor ARÚB, 4 spoluřešitelé ze SR, ČR, Polska, Rakouska. Komplexní analýza, souhrnné zpracování a publikace nejdůležitějších prozkoumaných nekropolí i dalších lokalit Velké Moravy.

- Základní problémy časně dějinného vývoje ve středním Podunají: Nové poznatky o markomanských válkách (166 – 180 po Kr.): časový a prostorový rámec a vlivy, průběh, důsledky. Koordinátor Rakouská akademie věd, ARÚB jako jeden z 6 spoluřešitelů z Rakouska, ČR, SR, Polska a SRN. Studium mocenského zásahu antické římské říše do prostředí podunajského barbarika na základě archeologických pramenů, bilance dosavadních poznatků.

- Dohoda o vytvoření uskupení evropského výzkumu: Východní Evropané na počátku středověku: od kmene ke státu. Koordinátor Národní centrum vědeckého výzkumu Paříž (CNRS), ARÚB jako jeden z 6 spoluřešitelů z Francie, Ruska, Švédska, ČR, Ukrajiny a Srbska. Studium vzniku raných státních uskupení na počátku středověku

na území střední a východní Evropy na základě archeologických pramenů.

- Korpus římských nálezů v barbariku: Korpus římských nálezů na území Moravy. Koordinátor Římsko-germánská komise Frankfurt a. M. (RGK Frankfurt a. M.), ARÚB jako jeden z 20 spoluřešitelů z SRN, ČR, SR, Polska, Rakouska, Maďarska, Holandska a dalších zemí celé Evropy. Pramenný soupis veškerých archeologických nálezů římské provenience na území Moravy a českého Slezska, jeho vyhodnocení a zasazení do historických souvislostí.

- Kovářské hroby doby stěhování národů a časného středověku ve středním Podunají: Kovářské hroby doby stěhování národů a časného středověku na Moravě. Koordinátor Římsko-germánské centrální muzeum Mohuč (RGZM Mainz), ARÚB jako jeden ze 4 spoluřešitelů z SRN, ČR, SR a Rakouska. Katalog a podrobné vyhodnocení veškerých hrobů se vztahem ke kovářství 5.–8. století v Německu a Karpatské kotlině.

- Nové cesty studia Langobardů: Výzkum a mapování izotopů stroncia, olova a kyslíku k určení původu cizorodých skupin v populacích raného středověku. Koordinátor Římsko-germánská komise Frankfurt a. M. (RGK Frankfurt a. M.), ARÚB jako spoluřešitel. Projekt zaměřený na průkaznost archeologického materiálu pro poznání etnicity a interetnických vztahů raně středověkých populací.

- Štípané kamenné industrie: Štípané kamenné industrie mladého eneolitu Moravy a českého Slezska. Koordinátor ARÚB, spoluřešitelem Instytut archeolog. i etnologii PAN – Kraków, Warszawa (Polsko). Komplexní studium problematiky štípaných kamenných industrií pozdní doby kamenné na teritoriu střední Evropy.

- CE Projekt: Podunajský limit – součást světového dědictví. Koordinátor EU a Ústav pro rakouský historický výzkum University Vídeň, ARÚB jako jeden z 6 spoluřešitelů z ČR, Rakouska, SRN, Maďarska, Slovenska a Polska. Památková presentace vybraných úseků římského antického limitu jako součásti světového kulturního dědictví – podíl v expertním týmu.

- Jantarová stezka. Koordinátor Rakouský archeologický institut Vídeň, ARÚB jako jeden z 15 spoluřešitelů z Rakouska, ČR, Slovenska, Polska a Itálie. Studium kulturních a obchodních kontaktů středního Podunají s Pobaltím a Středomořím v období od 6. století před Kristem po dobu stěhování národů.

- Výzkum římských vojenských táborů v Dolním Rakousku a na Moravě. Koordinátor Rakouský archeologický institut Vídeň, ARÚB jako spoluřešitel. Archeologická prospekce a výzkum vojenských aktivit antického Říma ve středním Podunají.

- Program příhraniční spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2007–2013: Archeologický park Mikulčice – Kopčany. Koordinátor Masarykovo muzeum Hodonín, ARÚB jako jeden z 2 spoluřešitelů (další ze Slovenska). Spolupráce při prezentaci národní kulturní památky – hradiště z období Velké Moravy v Mikulčicích.

Aktuální meziústavní dvoustranné dohody:

- Römisch-Germanische Kommission des Deutschen Archäologischen Instituts, Frankfurt/Main, SRN: korpus římských nálezů ve střední Evropě, archeologická chronologie 5. století po Kr. ve střední a východní Evropě, výzkum římských vojenských pochodových táborů na jižní Moravě.

- Römisch-Germanisches Zentralmuseum Mainz, Forschungsinstitut für Vor- und Frühgeschichte, SRN: antický svět a Germáni ve střední Evropě, formování střeoevropských etnických struktur v pozdně antickém období a časném středověku, vznik Velkomoravské říše v rámci raně středověkých státotvorných procesů v Evropě.

- Institut für Ur- und Frühgeschichte der Universität Wien, Rakousko: střední Podunají v pozdní antice a na prahu raného středověku, etnický, kulturní a politický vývoj v 7. – 9. století, Velká Morava a její sousedi, materiální kultura center časně středověkého období.

- Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsészettudományi Kar Ókortörténeti Tanszék Budapest (Katedra historie starověku filozofické fakulty univerzity Gáspára Károliho Budapešť), Maďarsko: výuka archeologie, zejména problematiky období paleolitu, doby římské a stěhování národů a aktuálních problémů střeoevropské pre- a protohistorie.

- Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága Pécs (ředitelství Muzea oblasti Baranya v Pécsi), Maďarsko: odborná spolupráce v oblasti studia doby římské ve středním Podunají, společné výstavní prezentace.

- Österreichisches Archäologisches Institut, Wien, Rakousko: společný výzkum etnických, kulturních a obchodních kontaktů středního Podunají s okolními oblastmi zejména v době železné, římské a období stěhování národů.

- Національна академія наук України, Кримський філіал Інституту археології, Сімферополь (Národní akademie věd Ukrajiny, Krymská pobočka Archeologického ústavu, Simferopol), Ukrajina, Autonomní republika Krym: srovnávací studium vybraných problémů pravěkého a časně dějinného vývoje střední Evropy a Černomoří.

- NÖ Museum für Urgeschichte in Asparn/Zaya, Rakousko: kooperace při výzkumu římských vojenských táborů, popř. laténských sídlišť na území Moravy a Dolního Rakouska, společná prospekční a výzkumná činnost, zpracování nálezů a publikace výsledků studia.

Mezinárodní vědecké konference, ústavem organizované nebo spolupořádané roku 2013:

- Cyrilometodějská misie a Evropa – 1150 let od příchodu soluňských bratří na Velkou Moravu, Velehrad, Mikulčice, 13.–17. 5. 2013. Hlavní pořadatel Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., celkem 220 účastníků, z toho 23 ze zahraničí. Významná prezentace: P. Kouřil: Archeologické doklady křesťanství v památkách hmotné kultury 9./10. století na Moravě; L. Poláček: Církevní organizace Velké Moravy a nové výzkumy sakrální architektury v Mikulčicích.

- World of Gravettian Hunters, Kraków, 25.–28. 6. 2013. Hlavní pořadatel Instytut Systematyky i Ewolucji Zwierząt Polskiej Akademii Nauk, celkem 43 účastníků, z toho 41 ze zahraničí. Významná prezentace: A. Revedin, B. Aranguren, L. Longo, M. Mariotti Lippi, E. Anichini, M. Gennai, A. Rontichelli, J. Svoboda: New findings about Gravettian technologies for plant food processing: Paglicci and Dolní Věstonice.

- Partners – Rivals – Enemies. Archaeological record of interaction between two differently structured entities and its interpretation variability: section to 19th European Association of Archaeologist Annual Meeting, Plzeň, 4.–8. 9. 2013. Hlavní pořadatel Západočeská universita v Plzni, celkem 55 účastníků, z toho 50 ze zahraničí. Významná prezentace: B. Komoróczy: Peace and war at the borders. Archaeological record of interactions between the Roman Empire and Germanic chiefdoms north of the Middle Danube; M. Vlach: Analyses and Evaluation of Spatial Aspects of the Roman Military Invasions to the Barbarian Territories.

- Za raně středověkou archeologií na jižní Moravu. Pracovní seminář pro archeology-památkáře, archeology-muzejníky a studenty archeologie a muzeologie, Brno, Kopčany, Mikulčice, 14.–15. 10. 2013. Hlavní pořadatel Krajský úřad Jihomoravského kraje, celkem 30 účastníků, z toho 6 ze zahraničí. Významná prezentace: L. Poláček – M. Mazuch – M. Hladík: Nové výzkumy v Mikulčicích.

Na mezinárodních konferencích v ČR i zahraničí přednesli pracovníci ústavu v roce 2013 celkem 48 vlastních referátů a 3 posterové prezentace.

#### **IV. Hodnocení další a jiné činnosti:**

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., nevyvíjí v souladu se svojí zřizovací listinou žádné další a jiné činnosti.

#### **V. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce:**

V předchozím roce 2012 bylo pracoviště kontrolováno Finančním úřadem Brno I, se zaměřením na použití veřejných prostředků v období let 2007–2010, zatímco Finanční úřad Brno III se zaměřil na kontrolu odvodu DPH, silniční daně a daně z příjmu. Ve stejném roce provedlo kontrolu rovněž Finanční ředitelství, v jehož pravomoci je kontrola přidělování i použití jak investičních, tak i neinvestičních dotací. Kontrola byla soustředěna na období 2007–2011. Pověření pracovníci Finančního ředitelství prověřili veškeré investiční a namátkově neinvestiční dotace v tomto období přidělené. Veškeré kontroly proběhly bez problémů, nebyly shledány žádné závažné nedostatky, nebyla vyměřena žádná sankce nebo uložena náprava. V roce 2013 proto nebylo třeba provést žádná opatření k odstranění nedostatků v hospodaření ústavu a neproběhla zde ani žádná další obdobná kontrolní akce.

## VI. Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj:\*)

Činnost ústavu byla v roce 2013 financována převážně z institucionálních prostředků, na výzkum poskytnutých AV ČR (70,88%). Dalším významným zdrojem, podílejícím se na financování v roce 2013, byly grantové projekty (15,65%). Tato položka zahrnuje i prostředky z Evropských fondů a MK ČR.

Zisk ze zakázek hlavní činnosti byl zdrojem dalších prostředků na činnost ústavu, jejich podíl na celkových výnosech v roce 2013 byl 13,47%.

Seznam všech grantových a programových projektů podporovaných ze státního rozpočtu řešených v roce 2013:

Ident. č. projektu do	poskytovatel	řešitel (příjmení, jméno, tituly)	řešení od
GA405/11/2258 2013	GA ČR	Poláček Lumír, PhDr. CSc.	2011
M300011201 2015	AV ČR	Komoróczy Balász, Mgr. Ph.D.	2012
DF12P010VV010 2015	MK ČR	Kouřil Pavel, doc. PhDr. CSc.	2012
GA13-20936P 2015	GA ČR	Mazuch Marian, PhDr. Ph.D.	2013
GA13-08169S 2017	GA ČR	Svoboda Jiří, prof. PhDr. DrSc.	2013
MK54522/2013 2013	MK ČR	Poláček Lumír, PhDr. CSc.	2013
DF13P01OVV05 2016	MK ČR	Doležel Jiří, PhDr.	2013

V roce 2013 byl ústav zapojen do jednoho projektu financovaného z evropských fondů. Jednalo se o prostředky z Evropského sociálního fondu, a to z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost s názvem „Formování mezinárodního týmu pro výzkum evoluční antropologie moravských populací“. Doba trvání projektu je 2012–2014.

## VII. Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště:\*)

V souladu s programem výzkumné činnosti pracoviště, aktualizovaným pro období let

\*) Údaje požadované dle § 21 zákona 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

2012–2017, bude ústav svoji činnost koncentrovat na řešení vytčených zásadních témat nejstarších dějin:

a) výzkum prvotní anatomicky moderní lidské populace (*Homo sapiens*), především formování jejich kulturních, ekonomických a sociálních struktur;

b) dějinný vývoj středoevropského prostoru v klíčových etapách expanze antické římské říše a za migračních pohybů na sklonku antiky a v počátku středověku;

c) všestranné studium období od příchodu Slovanů v 6. století do vrcholného středověku (13./15. stol.), s důrazem na poznání raných státních útvarů střední Evropy 8.–10. věku.

Práce ve vytčených problémových okruzích by měly nadále široce využívat výsledků přírodovědných oborů a metod s požadovaným potenciálem poznání, kupř. při studiu fyzického habitu pravěkých a časně historických populací, jejich kultury, problematiky migračních pohybů, případných otázek autochtonity i poznání přírodního prostředí s jeho faunou a flórou (archeogenetika, izotopová geochemie, multielementární analytika, zooarcheologie ad.). Bude využíváno jak externí zapojení, tak aplikace těchto metod přímo na vlastním pracovišti.

Pokračováno bude v dalším zlepšování provozně-organizačního rámce činnosti, zejména ve stavební rekonstrukci a adaptaci budovy na ul. Čechyňská č. p. 363/19 v Brně jako budoucího brněnského ústředí ústavu. V roce 2013 se podařilo zahájit provoz objektu nové výzkumné základny ústavu v lokalitě Mikulčice – Trapíkov, v další etapě bude instalováno a doplněno vnitřní vybavení (zvl. laboratoře, knihovna a depozitáře). V případě vědecko-naučného projektu „Archeologický park Pavlov“, seznamujícího širokou veřejnost s výsledky dlouholetých výzkumů ústavu na známých lokalitách lovců mamutů v Dolních Věstonicích a Pavlově, by pak měl být dokončen záchranný archeologický výzkum na místě stavby, definitivně stanoveny plochy pro prezentaci nálezových situací in situ a v podzimních měsících by měla být zahájena vlastní stavba.

Kontinuálně bude rozšiřováno personální složení pracoviště, je nadále počítáno se 2 badateli pro posílení Střediska pro slovanskou a středověkou archeologii, zejména výzkumu chronologie hmotné kultury velkomoravských mocenských center. Stejně tak bude optimalizováno personální složení technických a obslužných útvarů pracoviště.

## **VIII. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí:\*)**

Ústav se aktivně podílí na ochraně a dokumentaci archeologického kulturního dědictví jako integrální součásti životního prostředí. Využívá přitom zejména ustanovení § 21 a 22 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění, podle kterých se pracoviště vyjadřuje k ochraně archeologického dědictví podle zvláštních právních předpisů, vykonává expertní činnost v oblasti archeologie, koordinuje aktivity oprávněných archeologických organizací na zájmovém území a ukládá veškeré informace o archeologických výzkumech na území Moravy a Slezska



v archivu ústavu.

## **IX. Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů: \*)**

V roce 2013 pokračovala obměna zejména středních technických pracovníků ústavu. V souladu se Stanovami AV ČR a dalšími ústavními normativy bylo roku 2013 atestováno celkem 12 vysokoškolsky vzdělaných pracovníků výzkumu, 1 pracovník pak úspěšně ukončil doktorandské studium. Při uzavírání pracovních smluv na dobu určitou bylo při stanovení délky pracovního poměru přihlíženo k aktuálnímu angažmá zejména mladých pracovníků výzkumu na konkrétních výzkumných projektech a úkolech.

Celkem v roce 2012 nastoupilo 10 nových pracovníků, částečně byla zohledněna nutnost provozně zajistit nový objekt v Brně na Čechyňské ulici. Za stejné období 15 zaměstnanců odešlo, nebyl žádný nástup na mateřskou dovolenou.

## **X. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím \*\*)**

a) Počet podaných žádostí o informace a počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti: roku 2013 byly na Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., podány dvě žádosti o informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v platném znění. Obě se týkaly úřední agendy ústavu, související se záchrannými archeologickými výzkumy na území s plánovanou výstavbou (Boskovice, Pasohlávky). V obou případech byly žadatelům požadované informace poskytnuty, žádná žádost nebyla odmítnuta.

b) Počet podaných odvolání proti rozhodnutí: nebyla podána.

c) Opis podstatných částí každého rozsudku soudu ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace a přehled všech výdajů, které povinný subjekt vynaložil v souvislosti se soudními řízeními o právech a povinnostech podle tohoto zákona, a to včetně nákladů na své vlastní zaměstnance a nákladů na právní zastoupení: nebyly.

d) Výčet poskytnutých výhradních licencí, včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence: roku 2013 nebyly Archeologickým ústavem AV ČR, Brno, v. v. i., poskytnuty žádné výhradní licence.

e) Počet stížností podaných podle § 16a, důvody jejich podání a stručný popis způsobu jejich vyřízení: nebyly.

f) Další informace vztahující se k uplatňování zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném


\*) Údaje požadované dle § 21 zákona 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

\*\*\*) Údaje požadované dle §18 odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

přístupu k informacím, v platném znění: poskytování informací, vyplývajících z působnosti Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i., v oblasti archeologické památkové péče dle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění (zvl. § 3, odst. 1; § 21, odst. 1, 2, 4, 5; § 22 a § 23), tvoří dlouhodobě velkou většinu výše zmiňovaných vyřizovaných žádostí.

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV  
AV ČR, BRNO, v.v.i.  
612 00 Brno, Královská 17

razítko

  
podpis ředitele pracoviště AV ČR

**Přílohou výroční zprávy je účetní závěrka a zpráva o jejím auditu**

**Dopis nezávislého auditora  
pro vedení instituce  
Archeologický ústav AV ČR, Brno, v.v.i.  
k auditu účetní závěrky k 31.12.2013**

Cílem této zprávy je seznámit Vás se zhodnocením výsledku auditu účetní závěrky. Dále uvádíme základní poměrové ukazatele vycházející z údajů uvedených v účetní závěrce s drobným komentářem.

**Zjištěné skutečnosti**

Při dodržení postupů stanovených zákonem o auditorech, Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky nebyly zjištěny žádné skutečnosti, které by měly významný vliv na účetní závěrku a tím i na výrok auditora. Všechna naše doporučení byla průběhu provádění auditu akceptována a promítnuta do účetnictví a účetní závěrky. Nebyly zjištěny žádné nedostatky ve vnitřním kontrolním systému.

**Základní údaje z účetní závěrky a poměrové ukazatele**

Údaje z účetní závěrky	2012	2013
Výnosy celkem	47 716	62 724
Zisk po zdanění	1 515	1 848
Zisk před zdaněním	1 615	2 024
Nákladové úroky	0	0
Zásoby	10	8
Pohledávky	2 249	3 039
Krátkodobý finanční majetek	20 402	15 939
Oběžná aktiva	22 864	19 258
Krátkodobé závazky	13 886	6 006
Dlouhodobé cizí zdroje	0	0
Dlouhodobý majetek	147 018	202 187
Aktiva celkem	169 882	221 445
Cizí zdroje celkem	14 792	6 952
Dlouhodobý kapitál	155 087	214 493
Vlastní kapitál	155 087	214 493

<b>Poměrové ukazatele</b>	<b>2012</b>	<b>2013</b>
Ziskové rozpětí (po zdanění)	0,0318	0,0295
Rentabilita vlastního kapitálu	0,0098	0,0086
Obrat oběžných aktiv	2,0869	3,2570
Obrat celkových aktiv	0,2809	0,2832
Běžná likvidita	1,6466	3,2065
Pohotová likvidita	1,4692	2,6538
Obrat pohledávek	21,2165	20,6397
Finanční páka	1,0954	1,0324
Stupeň krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji	1,0549	1,0609
Ukazatel věřitelského rizika	0,0871	0,0314

V roce 2013 dosáhla instituce zvýšení zisku po zdanění o 22%. Současně došlo ke zvýšení výnosů o 31%, přičemž došlo jak ke zvýšení tržeb za vlastní výkony, tak i k nárůstu provozních dotací. Vlastní kapitál zaznamenal nárůst o 38%. Pokles krátkodobých závazků měl pozitivní vliv na ukazatele likvidity. Krátkodobý finanční majetek překračuje hodnotu krátkodobých závazků instituce. Dlouhodobý majetek je zcela kryt vlastními zdroji. Ukazatel věřitelského rizika zaznamenal pozitivní pokles a pouze 3 % aktiv je kryto cizími zdroji. Hodnota dlouhodobého majetku významně vzrostla v roce 2013, stejně jako v roce předcházejícím, a to zejména o nákup pozemků a nedokončené stavební práce na budově na ulici Čechyňská v Brně.

V Brně dne 6.2.2014



**Auditor:**  
Ing. Jiří Gawel  
číslo auditorského oprávnění 1457

# ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

pro zřizovatele instituce  
Archeologický ústav AV ČR, Brno, v.v.i.

o ověření účetní závěrky  
k 31. prosinci 2013



AUDIT spol. s r.o.

**BETA Audit, spol. s r.o., Palackého třída 159, 612 00 BRNO**  
[www.betabrno.cz](http://www.betabrno.cz), [info@betabrno.cz](mailto:info@betabrno.cz)

Provedli jsme audit přiložené účetní závěrky instituce **Archeologický ústav AV ČR, Brno, v.v.i.**, která se skládá z rozvahy k 31.12.2013, výkazu zisku a ztráty za rok končící 31.12.2013 a přílohy této účetní závěrky, která obsahuje popis použitých podstatných účetních metod a další vysvětlující informace. Údaje o instituci Archeologický ústav AV ČR, Brno, v.v.i., jsou uvedeny v bodě 1 přílohy této účetní závěrky.

Statutární orgán instituce Archeologický ústav AV ČR, Brno, v.v.i. je odpovědný za sestavení účetní závěrky, která podává věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy, a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Naši odpovědností je vyjádřit na základě našeho auditu výrok k této účetní závěrce. Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech, mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. V souladu s těmito předpisy jsme povinni dodržovat etické požadavky a naplánovat a provést audit tak, abychom získali přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné (materiální) nesprávnosti.

Audit zahrnuje provedení auditorských postupů k získání důkazních informací o částkách a údajích zveřejněných v účetní závěrce. Výběr postupů závisí na úsudku auditora, zahrnujícím i vyhodnocení rizik významné (materiální) nesprávnosti údajů uvedených v účetní závěrce způsobené podvodem nebo chybou. Při vyhodnocování těchto rizik auditor posoudí vnitřní kontrolní systém relevantní pro sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz. Cílem tohoto posouzení je navrhnout vhodné auditorské postupy, nikoli vyjádřit se k účinnosti vnitřního kontrolního systému účetní jednotky. Audit též zahrnuje posouzení vhodnosti použitých účetních metod, přiměřenosti účetních odhadů provedených vedením i posouzení celkové prezentace účetní závěrky.

Jsme přesvědčeni, že důkazní informace, které jsme získali, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

**Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv instituce Archeologický ústav AV ČR, Brno, v.v.i. k 31.12.2013 a nákladů a výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok končící 31.12.2013 v souladu s českými účetními předpisy.**

**Jméno a sídlo auditora:**

BETA Audit spol. s r.o.  
se sídlem Brno, Palackého třída 159  
číslo auditorského oprávnění 222

**Auditor:**

Ing. Jiří Gaweł  
číslo auditorského oprávnění 1457



Datum vypracování zprávy: 6.2.2014

Přílohy: auditovaná rozvaha  
auditovaný výkaz zisku a ztráty  
auditovaná příloha



## Rozvaha v tis. Kč

Sestavená dle vyhlášky 504/2002 Sb.  
k 31.12.2013

IČO
68081758

--

Název organizace: Archeologický ústav AV ČR, Brno, v.v.i.

Název ukazatele	Stav k 01.01.13	Stav k 31.12.13
A.Dlouhodobý majetek celkem	147 017	202 187
I.Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	3 081	2 960
2.Software	2 865	2 746
4.Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	216	214
II.Dlouhodobý hmotný majetek celkem	162 789	219 993
1.Pozemky	15 125	15 286
3.Stavby	48 156	136 454
4.Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	19 196	21 239
7.Drobný dlouhodobý hmotný majetek	1 806	1 736
9.Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	78 506	45 278
IV.Oprávký k dlouhodobému majetku celkem	-18 853	-20 766
2.Oprávký k softwaru	-1 808	-2 033
4.Oprávký k DDNM	-216	-214
6.Oprávký ke stavbám	-2 982	-4 088
7.Oprávký k sam. movitým věcem a souborům movitých	-12 041	-12 695
10.Oprávký k DDHM	-1 806	-1 736
B.Krátkodobý majetek celkem	22 863	19 258
I.Zásoby celkem	10	8
1.Materiál na skladě	10	8
II.Pohledávky celkem	2 248	3 039
1.Odběratelé	1 440	2 087
4.Poskytnuté provozní zálohy	517	682
6.Pohledávky za zaměstnanci	55	23
8.Daň z příjmu	397	256
11.Ostatní daně a poplatky	0	0
17.Jiné pohledávky	5	0
18.Dohadné účty aktivní	592	9
19.Opravná položka k pohledávkám	-758	-18
III.Krátkodobý finanční majetek celkem	20 402	15 939
1.Pokladna	22	270
2.Ceniny	34	40
3.Účty v bankách	20 346	15 629
IV.Jiná aktiva celkem	203	272
1.Náklady příštích období	203	272
<b>AKTIVA CELKEM</b>	<b>169 880</b>	<b>221 445</b>
A.Vlastní zdroje celkem	155 088	214 493
I.Jmění celkem	152 991	212 063
1.Vlastní jmění	141 016	201 754
2.Fondy	11 975	10 309
- Sociální fond	218	225
- Rezervní fond	7 181	7 895
- Fond účelově určených prostředků	3 958	1 571
- Fond reprodukce majetku	618	618
II.Výsledek hospodaření celkem	2 097	2 430
1.Účet výsledku hospodaření	0	1 848
2.Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	1 515	0
3.Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	582	582
B.Cizí zdroje celkem	14 792	6 952
III.Krátkodobé závazky celkem	13 886	6 006

Zřizovatel: Akademie Věd ČR

### Rozvaha v tis. Kč

Sestavená dle vyhlášky 504/2002 Sb.  
k 31.12.2013

IČO
68081758



Název organizace: Archeologický ústav AV ČR, Brno, v.v.i.

Název ukazatele	Stav k 01.01.13	Stav k 31.12.13
1.Dodavatelé	9 139	540
4.Ostatní závazky	25	0
5.Zaměstnanci	1 387	1 737
6.Ostatní závazky k zaměstnancům	0	10
7.Závazky k institucím SZ a VZP	704	926
8.Daň z příjmu	80	116
9.Ostatní přímé daně	177	304
10.Daň z přidané hodnoty	1 752	1 720
12.Závazky ze vztahu k SR	46	0
17.Jiné závazky	40	35
22.Dohadné účty pasívní	536	618
IV.Jiná pasíva celkem	906	946
2.Výnosy příštích období	906	946
3.Kurzové rozdíly pasívní	0	0
PASIVA CELKEM	169 880	221 445

Odesláno dne 3.2.2014

Razítko:

Podpis odpovědné  
osoby:

Podpis osoby odpovědné  
za zaúčtování:

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV  
AV ČR, BRNO, v.v.i.  
612 00 Brno, Královopolská 147

Telefon





Zřizovatel: Akademie Věd ČR

### Výkaz zisku a ztráty v tis. Kč

IČO
68081758

Od 01.01.13 do 31.12.13

Sestavený dle vyhlášky č. 504/2002 Sb.

Název organizace: Archeologický ústav AV ČR, Brno, v.v.i.

Název ukazatele	Činnost		
	Hlavní	Hospodářská	Jiná
A.I. Spotřebované nákupy celkem	14 523	0.00	0.00
A.I.1. Spotřeba materiálů	13 177	0.00	0.00
A.I.2. Spotřeba energie	445	0.00	0.00
A.I.3. Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	901	0.00	0.00
A.II. Služby celkem	9 311	0.00	0.00
A.II.5. Opravy a udržování	354	0.00	0.00
A.II.6. Cestovné	1 101	0.00	0.00
A.II.7. Náklady na reprezentaci	86	0.00	0.00
A.II.8. Ostatní služby	7 770	0.00	0.00
A.III. Osobní náklady celkem	30 949	0.00	0.00
A.III.9 Mzdové náklady	23 299	0.00	0.00
A.III.10. Zákonné sociální pojištění	6 980	0.00	0.00
A.III.12. Zákonné sociální náklady	670	0.00	0.00
A.IV. Daně a poplatky celkem	39	0.00	0.00
A.IV.14. Daň silniční	19	0.00	0.00
A.IV.16. Ostatní daně a poplatky	20	0.00	0.00
A.V. Ostatní náklady celkem	1 869	0.00	0.00
A.V.21. Kursové ztráty	38	0.00	0.00
A.V.24. Jiné ostatní náklady	1 831	0.00	0.00
A.VI. Odpisy, prod. majetek, tvorba rezerv a opr. pol. celk	4 009	0.00	0.00
A.VI.25. Odpisy DNM a DHM	3 991	0.00	0.00
A.VI.30. Tvorba opravných položek	18	0.00	0.00
A. Náklady celkem	60 700	0.00	0.00
B.I. Tržby za vlastní výkony a za zboží celkem	7 597	0.00	0.00
B.I.1. Tržby za vlastní výroby	386	0.00	0.00
B.I.2. Tržby z prodeje služeb	7 211	0.00	0.00
B.IV. Ostatní výnosy celkem	5 553	0.00	0.00
B.IV.15. Úroky	88	0.00	0.00
B.IV.16. Kurzové zisky	2	0.00	0.00
B.IV.17. Zúčtování fondů	1 214	0.00	0.00
B.IV.18. Jiné ostatní výnosy	4 249	0.00	0.00
B.V. Tržby z prodeje maj., zúčt. rez.a opr. pol. celkem	758	0.00	0.00
B.V.25. Zúčtování opravných položek	758	0.00	0.00
B.VII. Provozní dotace celkem	48 816	0.00	0.00
B.VII.29. Provozní dotace	48 816	0.00	0.00
B. Výnosy celkem	62 724	0.00	0.00
C. Výsledek hospodaření před zdaněním	2 024	0.00	0.00
C.34. Daň z příjmů	176	0.00	0.00
D. Výsledek hospodaření po zdanění	1 848	0.00	0.00

Zřizovatel: Akademie Věd ČR

### Výkaz zisku a ztráty v tis. Kč



Od 01.01.13 do 31.12.13

Sestavený dle vyhlášky č. 504/2002 Sb.

IČO
68081758

--

Název organizace: Archeologický ústav AV ČR, Brno, v.v.i.

Odesláno dne <i>3. 2. 2014</i>	Razítko	Podpis odpovědné osoby:	Podpis osoby odpovědné za zaúčtování:
	ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AV ČR, BRNO, v.v.i. 612 00 Brno, Královopolská 147		
			Telefon



**Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.**

IČ: 68081758

Sídlo: Královopolská 147, 612 00 Brno

---

**Příloha k účetní závěrce za rok 2013**

## 1. Základní údaje

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v.v.i. byl zřízen ve smyslu zákona č. 283/1992 Sb. jako pracoviště Akademie věd České republiky s účinností ke dni 31.12.1992 pod názvem Archeologický ústav AV ČR, Brno, příspěvková organizace.

Na základě zákona č. 341/2006 Sb. se zřizovací listinou ze dne 28. června 2006 právní forma ústavu změnila na veřejnou výzkumnou instituci s účinností od 1.1.2007.

Dodatkem č. 1 ke zřizovací listině ze dne 27. září 2007 byl doplněn předmět hlavní činnosti (záchranný archeologický výzkum).

Název:	Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.	
Sídlo:	Královopolská 147, 612 00 Brno	
IČ:	68081758	
DIČ:	CZ68081758	
Právní forma:	veřejná výzkumná instituce	
Zřizovatel:	Akademie věd České republiky, se sídlem Národní 1009/3, 117 20 Praha 1	
Ředitel v.v.i.:	doc. PhDr. Pavel Kouřil, CSc.	
Rada v.v.i.:	předseda:	doc.PhDr. Pavel Kouřil, CSc.
	místopředseda:	PhDr. Lumír Poláček, CSc.
	členové:	doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc. doc. PhDr. Luděk Galuška, CSc. Ing. Škrdla Petr, PhD.
Dozorčí rada:	předseda:	doc. PhDr. Radomír Vlček, CSc.
	místopředseda:	prof. PhDr. Jiří Svoboda, DrSc.
	členové:	prof. PhDr. Zdeněk Měřínský, CSc. prof. PhDr. Alexander Ruttkay, DrSc. doc. PhDr. Petr Sommer, CSc.
Předmět činnosti:	předmětem <b>hlavní činnosti</b> ARÚB je vědecký výzkum v oblastech pravěkých a raných dějin na území Moravy a Slezska, převážně na základě archeologických pramenů, získávaných soustavnými i záchrannými výzkumy a konzervace a rekonstrukce archeologických nálezů. předmět <b>hospodářské a jiné činnosti</b> – není	

## Organizační uspořádání v roce 2013

Statutárním orgánem veřejné výzkumné instituce je ředitel, který rozhoduje ve všech věcech, pokud nejsou svěřeny do působnosti rady instituce, dozorčí rady nebo zřizovatele.

### Organizační struktura

#### Výzkumná činnost ARÚB

- středisko pro výzkum paleolitu a paleoetnologie – detašované pracoviště Dolní Věstonice
- středisko pro archeologii doby římské a stěhování národů – detašované pracoviště Dolní Dunajovice
- středisko pro slovanskou a středověkou archeologii – detašované pracoviště Mikulčice
- detašované pracoviště Opava
- oddělení moravskoslezského pravěku
- oddělení archeologické prospekce

#### Ostatní činnosti ARÚB

- archiv a knihovna
- referát archeologické památkové péče
- referát ediční činnosti
- technicko-hospodářská správa
- sekretariát
- sdružení moravských pracovišť

### Financování činnosti (v Kč)

	výnosy	náklady	zisk	Podíl výnosů
Institucionální prostředky	39 987 000	39 987 000	0	70,88 %
Mimorozpočtové veřejné prostředky	8 829 044	8 829 044	0	15,65 %
Mimorozpočtové – zakázky HČ	7 596 914	5 569 167	2 027 747	13,47 %
<b>Celkem</b>	<b>56 412 958</b>	<b>54 385 211</b>	<b>2 027 747</b>	<b>100,00 %</b>

### Základní personální údaje:

#### Rozdělení zaměstnanců podle věku a pohlaví (fyzické osoby)

věk	muži	ženy	celkem	%
do 20 let	0	0	0	0,00
21 – 30 let	5	13	18	20,70
31 – 40 let	9	15	24	27,58
41 – 50 let	10	6	16	18,39
51 – 60 let	8	8	16	18,39
61 let a více	9	4	13	14,94
<b>celkem</b>	<b>41</b>	<b>46</b>	<b>87</b>	<b>100,00</b>
<b>%</b>	<b>47,12</b>	<b>52,88</b>	<b>100</b>	

Pozn. Přepočtený počet pracovníků 2013 – 67,17%  
Přepočtený počet OZP v roce 2013 – 3,08 %

**Rozdělení zaměstnanců podle vzdělání a pohlaví (fyzické osoby)**

dosažené vzdělání	muži	ženy	celkem	%
základní	1	1	2	2,29
vyučen	4	3	7	8,05
střední všeobecné	3	4	7	8,05
úplné střední odborné	8	10	18	20,68
bakalářské	2	5	7	8,05
vysokoškolské	23	23	46	52,88
<b>celkem</b>	<b>41</b>	<b>46</b>	<b>87</b>	<b>100,00</b>
<b>%</b>	<b>47,13</b>	<b>52,87</b>	<b>100,00</b>	

**Trvání pracovního poměru zaměstnanců**

doba trvání	počet	%
do 5 let	41	53,53
do 10 let	18	18,19
do 15 let	10	10,1
do 20 let	4	4,04
nad 20 let	14	14,14
<b>celkem</b>	<b>87</b>	<b>100,00</b>

**Celkový údaj o průměrných mzdách za rok (v Kč)**

průměrná hrubá měsíční mzda	24 580
-----------------------------	--------

**Celkový údaj o vzniku a skončení pracovního poměru zaměstnanců**

	počet
nástupy	18
odchody	9

**Čerpání mzdových prostředků podle zdrojů**

Článek - zdroj	Mzdy v Kč	OON v Kč
0 projekty zahr.poskytovatelů	685 092	34 000
3 Granty GA ČR - mimorozpočtové	782 036	390 000
4 Ostatní poskytovatelé mimorozpočtové	1 206 451	590 350
5 Dotace na činnost	1 196 816	94 120
7 Zakázky hlavní činnosti – mimorozp.	1 656 015	1 593 560
8,9 Institucionální prostředky	14 286 552	637 418
<b>Celkem</b>	<b>19 812 962</b>	<b>3 339 448</b>

Mzdové prostředky	Mzdy v Kč	Podíl na mzdách
Institucionální	16 933 990	73,14 %
- z toho na výzkumnou činnost	12 652 104	54,65 %
- z toho režie	4 281 886	18,49 %
Mimorozpočtové z veřejných zdrojů	2 968 845	12,82 %
Mimorozpočtové ze zakázek hlavní činnosti	3 249 575	14,04 %
<b>Celkem</b>	<b>23 152 410</b>	<b>100 %</b>

## 2. Informace o účetních metodách a obecných účetních zásadách

Použité účetní zásady:

Účetnictví je zpracováno v souladu se zákonem č. 563/1991Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů a s vyhláškou č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání.

Majetek

- dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek je evidován v pořizovací ceně.
- drobný majetek pořízený po roce 2007 není evidován v rozvaze a je účtován v roce pořízení přímo do nákladů ARÚB (účty 501AE a 518 AE).
- drobný majetek pořízený do 31.12.2006 a evidovaný v rozvaze je postupně vyřazován na základě schválených návrhů k vyřazení
- způsob sestavení odpisových plánů pro dlouhodobý majetek a použité odpisové metody při stanovení účetních odpisů – pro rok 2013 byly stanoveny odpisové sazby:

Skupina	Roční odpis
Budovy, stavby	2%
Energetické a pracovní stroje	5%
Přístroje a zvl. tech. zař.	10 - 20% dle rozhodnutí odp. prac.
Dopravní prostředky	20%
Inventář	20%
Software	25%
Výpočetní technika	20 – 34% dle rozhodnutí odp. prac.

Způsob uplatněný při přepočtu údajů v cizích měnách na českou měnu (uplatnění směnných kursů vyhlášených ČNB jako běžných či stálých kursů s uvedením termínů jejich změn):

- v průběhu roku byl používán denní kurs ČNB a účtovalo se pouze o realizovaných kursových rozdílech
- aktiva a pasiva v zahraniční měně jsou k rozvahovému dni přepočítávána podle kursu devizového trhu vyhlášeného ČNB.

ARÚB eviduje pouze jednu pohledávku po lhůtě splatnosti nad 12 měsíců do 30 000,-Kč a natvořil OP ve výši 100%. Účetní OP v souladu s předpisy platnými pro v.v.i. nejsou tvořeny.

V roce 2013 běžel druhým rokem projekt z fondů OPVK s názvem Antropologie moravských populací. Nespotřebované prostředky jsou převedeny na účet 384100 ve výši 868 160,55Kč.

Další projekt s názvem Velká Morava a 1150 let křesťanství v Evropě je realizován také druhým rokem z prostředků MK. Tyto prostředky jsou přiděleny na kalendářní rok a nevyčerpaný zůstatek ve výši 268 769,73Kč byl převeden do FÚUP a bude vyčerpán v roce 2014.

Nově se rozběhl projekt MK ve spolupráci s Masarykovou universitou a 4 dalšími partnery s názvem Historické využívání krajiny Českomoravské vrchoviny v pravěku a středověku. Také u tohoto projektu bylo 2 833,86Kč převedeno do FÚUP.

Z provozních prostředků bylo převedeno do FÚUP 1 292 850,-Kč, které budou použity v roce 2014. Z grantových projektů GAČR bylo do FÚUP převedeno 6 215,-Kč.

HV z roku 2012 ve výši 1 514 487,36 Kč byl převeden do rezervního fondu v částce 714 655,04Kč a zbývající část ve výši 799 832,32Kč byla použita ve FRM .

V průběhu roku 2013 byly zakoupeny pozemky u obce Mikulčice o rozloze 3090m<sup>2</sup>. Jedná se o pozemky v bezprostředním okolí nové základny na Trapíkově.

V roce 2013 proběhla rekonstrukce další části objektu Čechyňská 363 a rekonstrukce bude pokračovat i v roce 2014, kdy by měl být celý objekt opraven a zkolaudován. Poté bude technický zhodnocením zvýšena hodnota objektu.

Mezi rozvahovým dnem a okamžikem sestavení účetní závěrky nenastaly žádné významné události. Financování pro rok 2014 bylo schváleno Akademickým sněmem na XLIII. zasedání dne 12.prosince 2013.



### 3. Doplňující informace k rozvaze a výkazu zisku a ztrát

Protokolem o majetku a závazcích, které přecházejí na veřejnou výzkumnou instituci, ze dne 30. ledna 2007, byl převeden do vlastnictví Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v.v.i. majetek a další aktiva, závazky a další pasiva, ke kterým měla příslušnost hospodaření ke dni 31.12.2006 státní příspěvková organizace Archeologický ústav AV ČR, se sídlem Královopolská 147, Brno, IČ 68081758.

#### 1. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek (v Kč)

Majetek	pozemky	budovy	stavby	energ. stroje	prac. stroje	přístř.	dopr. prostř.	Inventář	výp. technika	SW	ned. majetek	celkem
počáteční stav	15 125 573	47 293 515	862 714	220 866	568 326	8 580 025	5 356 116	1 828 076	2 642 590	2 864 859	78 506 487	163 849 147
+ přírůstky	160 000	86 737 913	1 559 976	0	123 239	1 377 419	1 191 405	621 278	405 948	211 085	58 949 166	151 337 429
- úbytky	0	0	0	0	0	457 850	688 904	0	529 155	329 933	92 177 177	94 183 019
konečný stav	15 285 573	134 031 428	2 422 690	220 866	691 565	9 499 593	5 858 617	2 449 354	2 519 383	2 746 010	45 278 475	221 003 554
Oprávký												
počáteční stav	0	2 764 431	217 879	184 657	228 411	4 697 957	3 278 391	1 513 975	2 137 193	1 807 975	0	16 830 869
- vyřazení	0	0	0	0	0	457 850	688 904	0	529 155	329 933	0	2 005 842
+ oprávký	0	1 084 277	20 902	3 852	40 845	1 155 633	706 674	137 636	286 113	555 419	0	3 991 351
konečný stav	0	3 848 708	238 781	188 509	269 256	5 395 740	3 296 161	1 651 611	1 894 151	2 033 460	0	18 816 377
Zůstat.. cena	15 285 573	130 182 720	2 183 909	32 357	422 309	4 103 853	2 562 456	797 743	625 232	712 550	45 278 475	202 187 177

#### 2. Krátkodobé pohledávky

(v Kč)	k 31.12.2012 Brutto	k 31.12.2013 Brutto	k 31.12.2013 Korekce	k 31.12.2013 Netto
Pohledávky z obchodních vztahů	1 440 724	2 087 276	18 000	2 069 276
<i>Z toho – do lhůty splatnosti</i>	481 223	1 686 211	0	1 686 211
<i>- po lhůtě splatnosti</i>	959 501	401 065	18 000	383 065
<i>- z toho: nad 180 dnů PLS</i>	933 049	18 901	18 000	901
Pohledávky za zaměstnanci	54 894	23 431	0	23 431
Krátkodobé poskytnuté zálohy	517 520	681 970	0	681 970
Dohadné účty aktivní	592 110	8 499	0	8 499
Daně a poplatky	0	0	0	0
Daň z příjmu	396 816	256 246	0	256 246
Jiné pohledávky	0	0	0	0
Krátkodobé pohledávky celkem	3 002 064	3 057 422	18 000	3 039 422

### 3. Krátkodobé závazky

( v Kč )	k 31.12.2012	k 31.12.2013
<b>Závazky z obchodních vztahů</b>	<b>9 164 744</b>	<b>539 420</b>
Z toho dodavatelé:	9 139 311	539 420
-ve splatnosti	9 139 311	539 420
- po lhůtě splatnosti	0	0
Z toho ostatní závazky	25 433	0
<b>Dohadné účty pasivní</b>	<b>536 000</b>	<b>618 000</b>
<b>Závazky k zaměstnancům</b>	<b>1 387 273</b>	<b>1 746 494</b>
<b>Závazky vůči st.,DPH, SSZ, ZP</b>	<b>2 713 823</b>	<b>3 066 958</b>
<b>Krátkodobé přijaté zálohy</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Jiné závazky</b>	<b>40 125</b>	<b>35 352</b>
<b>Celkem krátkodobé závazky</b>	<b>13 841 965</b>	<b>6 006 224</b>

### 4. Časové rozlišení

( v Kč )	k 31.12.2012	k 31.12.2013
<b>Náklady př. období</b>	<b>202 631</b>	<b>272 289</b>
<b>Výnosy př. období</b>	<b>905 704</b>	<b>945 598</b>

### 5. Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění

Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění činí 926 597 Kč (v 2012 - 704 243 Kč), ze kterých 642 813 Kč (v 2012 - 489 403 Kč) představují splatné závazky ze sociálního zabezpečení a 283 784 Kč (v 2012 - 214 840 Kč) představují splatné závazky ze zdravotního pojištění. Závazky ze sociálního a zdravotního pojištění byly v termínu do 31. ledna 2013 uhrazeny.

### 6. Stát – daňové závazky

Daňové závazky činí 2 024 043 Kč (2012 – 1 929 110 Kč), ze kterých 303 739 Kč (2012 – 177 247 Kč) je splatný závazek z titulu přímých daní zaměstnanců, 1 720 304 Kč (2012 – 1 751 863 Kč) je splatný závazek z titulu DPH. Daň z příjmů za rok 2013 bude 176 170 Kč. Předpokládaný přeplatek z DPPO – 140 714 Kč (v 2012 – 316 346Kč).

### 7. Změny ve jmění :

	Vlastní jmění	Sociální fond	Rezervní fond	Fond účel.urč. prostředků	Fond reprodukce majetku	Nerozděl. Zisk/ztráta	Hospodář. výsledek
<b>K 1.1.2013</b>	141 016 189	217 929	7 180 881	3 958 336	618 000	582 461	1 514 487
<b>zvýšení 2013</b>	64 729 739	397 657	714 655	1 570 669	64 729 739	1 514 487	0
<b>snížení 2013</b>	3 991 352	390 932	0	3 958 336	64 729 739	1 514 487	1 514 487
<b>K 31.12.2013</b>	201 754 576	224 654	7 895 536	1 570 669	618 000	582 461	0

HV po zdanění za rok 2013 je ve výši 1 847 555Kč.

V Brně 3. 2. 2014

Zpracovala: Lenka Katolická, vedoucí THS

Schválil: doc. PhDr. Pavel Kouřil, CSc., ředitel

